

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Felelős szerkesztő:
B U D A Y B A R N A
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Katona József.

A múlt héten nagy ünnepélyt rendeztek Kecskeméten Katona József születésének évfordulóján, a legjobb magyar dráma írójának emlékezetére. Fölösleges leírni, ki volt Katona József. A legjobb magyar szomorujátéknak, a „Bánkbán”-nak szerzője, innen-onnan száz esztendeje, hogy megírta Katona József a Bánkbánt, de azért nincs színmű, mely nagyobb vonzóerővel bír magyar színpadon, mint Katona drámája. Első magyar színházunktól le a legkisebb városi színházig, mindenütt ünnepszamba megy, ha Bánkbánt előadják.

Katona Józseffel is megtörtént, ami sok nagy tehetségnek osztályrészül jutott. A kolozsvári nemzeti színház drámapályázatán a bírálók Bánkbánt föl sem említették. Tán ez is hozzájárult a nagytehetségű szomorujátékiró elkedvetlenedéséhez, hogy a Bánkbánhoz hasonló reme-

ket többet nem alkotott. 1834-ben Egressy Gábor Kolozsvárt és 1845-ben Lendvay a pesti Nemzeti Színházban választotta jutalomjátékául; a siker oly nagy volt, hogy Bánkbán ezentul

állandóan műsoron maradt s a magyar dráma-irodalom vezető elemei lerakták Katona József drámairói talentuma előtt az elismerés koszoruját, a nagy költő azonban már akkor örökre elpihent. — Katona József 1792-ben született Kecskeméten, iskoláit végezve ügyvédi pályára lépett; fáradságos életpályáján az ifjunak szellemi üdülést a színház nyújtott. A magyar színészet ez idő tájt lépett ki a gyermekkorából; Déryné és lelkes társai, mint az első magyar színjátszó társaság, nagy lelkesedésre találtak művészetükkel a magyar városokban: Kasán, Debreczenben, Kolozsvárt, Kecskeméten. Az ifju Katona, ki Kecskemét város ügyésze volt, lelkes pártolója volt a magyar színjátszó társaságnak s ennek sikere buzdította őt a legjobb magyar szomorujáték megalkotására.

Katona József 1830-ban halt meg, művei, melyeket hátrahagyott, jó ideig kéziratban családjá birtokában maradtak s csak Bánkbánnak színrehozatalakor tudta meg a magyar közönség, hogy mily jeles tehetséget veszített a korán elhunytban.

KATONA JÓZSEF.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése

Budapesten, VI. ker., Andrásy-ut 23. szám.

Egy szövetkezet sikerei.

Van Budapesten egy szövetkezet, mely a „Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete” nevet viseli. Megalakult 1892-ben, néhány száz taggal. Célja az volt, hogy tagjait a háztartáshoz szükséges cikkekkel jutányosan ellássa. Mindössze hét év óta működik ez a szövetkezet s ebben az évben már több, mint két millió korona forgalmat ért el. Folyó évben már csak borai számára egy 7000 hektoliteres pinczét bérelt ki Promontoron. Ugyancsak ez évben bele kezdett egy villamos erővel hajtandó körfűrész berendezésébe, amely a szövetkezet tüzelő-fáját fogja felapritani. Hogy tagjait olcsó tüzelő-anyaggal lássa el, csak a napokban rendelt 600 waggon (60,000 mázsa) szenet, mintegy 200,000 korona értékben. Már ez az egy megrendelés is jellemző arra, mily óriási arányban dolgozik ez a szövetkezet. De megmagyarázza egyszersmind a sikerek titkát is az az eljárás, amelyet a szövetkezet most, a szén eladásánál követ. A szén árát ugyanis rendkívül felemelte a szénkereskedők kartelje. A szövetkezet maga is drága szenet volt kénytelen vásárolni, de hogy tagjai helyzetén mégis könnyítsen, tagjai számára 60 fillérrel adja a szenet olcsóbban mmázsánként, mint a helybeli szénkereskedők. Ezzel ugyan veszti a szövetkezet, de elég vagyona van ahhoz, hogy tagjai érdekében ezt a veszteséget is elviselje.

Íme, itt van a szövetkezet áldásos hatása és itt van egyszersmind sikereinek titka is. Mikor kis- és nagykereskedő nyereszkesedik a széndrágaságon, akkor a szövetkezet nem csak minden nyereségről lemond, de még áldozatot is hoz azért, hogy tagjai helyzetén javítson. És a hozott áldozat bőven megtérül. Csak az utolsó hónapban százakkal szaporodtak a szövetkezet tagjai; és minél több tagja lesz, annál jobban fog boldogulni.

Miért boldogul ez a szövetkezet? A felelet egyszerű. Nem a kereskedőtől, hanem egyenesen a termelőktől szerzi be szükségleti cikkeit, így aztán olcsóbban adhat mindent, mint a kereskedő és mégis megvan a tisztességes haszna. Ma már mindent árusít ez a szövetkezet, amire csak egy háztartásban szükség van. Kávé, cukor, liszt, hus, tej, bor kapható itt, sőt cipő, ruha is jutányosan beszerezhető, hamisítatlan jó minőségben és olcsóbb árban, mint bárhol másutt. Ma már külön palota építése fölül gondolkodik és a szerénysorsu tisztviselők ezrei áldják azokat, akiknek buzgalmából ez az áldásos hasznú szövetkezet létrejött. Példát adott ez arra, hogy ügyes és becsületes vezetés mellett a fogyasztási szövetkezet rövid idő alatt ezeknek oltalmat nyújtó terebélyes fává fejlődhetik.

Ferencz Ferdinánd trónörököséről.

Trónörökösünk, *Ferencz Ferdinánd* házassági ügyével most foglalkozott az országgyűlés. Ez alkalommal leendő királyunkról igen érdekes dolgokat mondott el Papp Géza országgyűlési képviselő, aki mostanában lent, Torontálban, együtt vadászott a trónörökössel és sok időt töltött annak társaságában.

Ferencz Ferdinánd főhercegről, akinek a házassági nyilatkozatát most pecsételik törvénybe, sokan tudakozódtak Pap Gézától, aki lelkes dicsérő szavakkal emlékezett meg a főhercegről.

A trónörökös egészséges világnézetű, tudós ember, művészet, tudomány, földrajz, néprajz egyaránt érdekli őt és otthon találja magát minden kérdésben. Kellemes, rokonszenves, tiszteletet és szeretetet keltő a társalgása. Igazi magyaros mulatóságok estek meg a torontáli vadászaton, kedélyes ebédek után tánczra perdültek az urak — a trónörökös is, aki gyönyörűen tánczol, szebben, mint bármely fiatal hadnagy.

Erő, kedély, szív, lelki gazdagság, mind egyúttal benne az uralkodásra való erények legszebbjeivel. Bámulatos emlékezőtehetsége hasonlatos a királyunkéhoz. Ha egy-egy kis község mellett mentek el, a vasuti kupé ablakából kitekintve, csak a határt látva is, megismerte a dombokról, fákról a községet, hol két év előtt csak egyszer járt, emlékezett a község nevére, maga mondta meg a nevét és emberekre épen így emlékezik, akikkel csak egyszer is találkozott. Minden közkérdésben otthonos és róluk nem általánosságban beszél, hanem apró részletezéssel, nevekkal és dátumokkal, melyekben soha sem téved.

Örömmel veszi tudomásul minden magyar ember, hogy trónörökösünknek ily szép tulajdonságai vannak. Csak jönne most már közbénk, hogy igazában megismerje és megszeresse a magyar nemzet.

Országgyűlés.

A képviselőház mult heti munkálkodásának az a legnagyobb eseménye, hogy a trónörökös nyilatkozatának törvényeink közé való becikkelyezését elfogadták. E szerint tehát a trónörökös és Chotek Zsófia házasságából eredő gyermekek a magyar trónt nem örökölhetik.

Tudjuk, hogy az ellenzék igen erélyesen tiltakozott ennek a nyilatkozatnak törvénybe iktatása ellen. Főként azt igyekeztek bizonyítani, hogy a magyar törvények a nem egyenrangú házasságokat sohasem ismerték, nem lehetnek tehát figyelemmel arra, hogy a trónörökös nem egyenrangú házasságot kötött. A mi szemünkben ez teljesen érvényes. Szilágyi Dezső bebizonyította azután, hogy de bizony már az 1723-iki trónöröklési törvényeink hallgatólág elismerték azt, hogy csakis egyenrangú házasságból származott utód lehet magyar király, mert az osztrák császár már akkor is csak egyenrangú házasságból származhatott, már pedig törvényeink kimondották, hogy magyar király csak az lehet, aki egyúttal osztrák császár is. A Szilágyi Dezső hatalmas beszéde meggyőzte a képviselőház

nagy részét. *Rakovszky* István próbált még ellene beszélni, de ennek, a különben éles eszű képviselőnek az érveit ugyszólván összetörte a hatalmas Szilágyi, aki második beszédében kétségtelenül kimutatta, hogy a trónörökös nyilatkozata teljesen megfelel törvényeink szellemének, így tehát aggály nélkül becikkelyezhető. Budapesten időző királyunk is elolvasta a Szilágyi beszédét és kijelentette, hogy annak mélyre ható, okos fejtegetéseiben gyönyörűséget talált. Szóval Szilágyi szerezte a legszebb babérokat e vita folyamán, de *Szell* Kálmán is ragyogtatta törvénytudását; utánuk Polónyi Géza és *Rakovszky* István voltak azok, akik tartalmas beszédekkel a vita színvonalát magasra emelték. Hosszu évek óta ez volt a legszebb közjogi vita a Házban és csodák-csodája, még csak párba sem követte ezt a tanácskozást. A tudás fegyverei győztek itt.

Miután a képviselőház a trónörökös ügyével végzett, most rövidesen az állami költségvetés tárgyalása kerül napirendre.

Kérvények az országgyűlés előtt.

A kérvényezési jognak igen nagy jelentősége van. Ez abban áll, hogy magánosok és testületek kérvénnyel járulhatnak az országgyűlés elé, sürgethetik jogos panaszuk orvoslását. Kérhetik rossz törvényes intézkedések megváltoztatását, újításokat indítványozhatnak, szószólói lehetnek nemcsak a saját, hanem az ország érdekeinek is. Ez uton mindenki egyenesen az országgyűlés elé juthat a maga jogosult ügyével. A kérvényeket a bizottságok ismertetik a Házzal, a Ház pedig a kérvényeket kiadja az illetékes szakminisztereknek elintézés czéljából.

Ezt a kérvényezési jogot nálunk sokan igénybe veszik. Most is több kérvény vár elintézésre. Egy javaslat arról szól, hogy a tűzrendészetről törvényt hozzanak és a tűzoltóköltségekhez minden község járuljon hozzá. Liptó, Ung, Tolna, Sáros, Heves, Sopron stb. a pálinkaivás korlátozása tárgyában irtak fel; Torda vármegye egy gimnáziumot kér; ezenkívül jöttek kérvények a borhamisítások meggátlása érdekében is. Összesen 225 kérvény volt a ház asztalán. Mindezeket rövid félóra alatt intézték el. Ily villámgyors elintézés mellett alig hihető, hogy a Ház a kérvényekkel alaposan foglalkozott volna. Ami nagy hiba. Több időt szentelhetnének honatyáink az eléjük kerülő panaszok és javaslatok tárgyalására, mert különben a kérvényezési jogból a gyakorlatban nem sok hasznot látunk.

Korteszfogások.

Honatyáink a hosszú és fárasztó ülések után a folyósókon szokták a „munkát” kipihenni, kedélyes tracscsolás közben. Ilyenkor sok jóízű adoma kerül sorra, amelyek között nem utolsó az alábbi választási történetke sem.

Öt év előtt Budapest Lipótvárosban Sándor Pál és Mezei Mór voltak a jelöltek. A választás előtti napokban Sándor Pál remek egyiptomi cigarettákat szerzett be (nagyobb hitelesség kedvéért óriási vámbüntetést is fizetett értük) s e cigarettákra rá volt nyomtatva:

— *Éljen Sándor Pál képviselőjelöltünk!*

A Lipótvárosban igen élvezték a remek cigarettákat, melyek a hangulatot erősen Sándor Pál felé fordították.

Kevés idő múlva aztán új cigaretták is jelentek meg a Lipótvárosban. Az új cigarettákra e szavak voltak írva:

— *Éljen Mezei Mór képviselőnk!*

Ezeket a cigarettákat is Sándor Pál csináltatta. Hanem a lehető legrosszabb, borzasztó, sőt rettenetesen borzasztó dohány volt benne, úgy, hogy aki rájuk gyújtott, átkozódva csapta a földhöz és ment át a — Sándor Pál pártjára.

A nők tisztelete.

A magyar nemzet híres lovagiasságáról, ami abban is megnyilatkozik, hogy a nőt tiszteletben tartja. Sajnos, a művelt Budapest ficsurjai egy idő óta ezt a szép magyar tulajdonságot sarkukkal taposák. Tisztességes nő, kivált este fele ne menjen ki egyedül az utcára, mert nyomon követi csakhamar néhány aszfalt betyár, akik azután a védtelen nőt sértő ajánlataikkal üldözik. A romlott fiatal urak minden magános nőben erkölcstelen személyt vélnek felfedezni. Nemrégiben egy ilyen toladó ficsurt hatalmas pofonnal fizetett ki a megtámadott nő férje. Most újabb botrányeset foglalkoztatja Budapestet, amelynek rövid története a következő:

A főváros legélénkebb helyén, a József-körut és Népszínház-utca sarkán minap vacsora után feleségével hazafelé tartott Szerdahelyi Ferencz, a Népszínház tagja. Karöltve ment a nejevel, amikor a mondott helyen négy fiatalemberrel találkozott össze. A társaság egyik tagja olyan sértő megjegyzést tett Szerdahelyinére, hogy az asszony pírulva rettent vissza.

— Maradjunk, fiam, hátra — szolt a színész, mert ez a svihák, úgy látszik, belénk akar kötni.

A fiatal emberek közül egyik megkérdezte Szerdahelyitől, hogy hívják és kire czélezott.

— Szerdahelyi Ferencz vagyok és arra czélezottam, aki megsértette a feleségemet.

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR

Fuchs és Schlichter

BUDAPEST,

VI., Angyalföld, Jász-utca 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

➔ Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE. ➔

Most előállt a sértő Berzeviczy Jenő joghallgató, kérte, nevezze meg magát előtte is a színész.

— Már megmondtam a nevem. Különben önnel, aki egy tisztességes asszonyt megsértett, nem állok szóba.

Erre a négy ember bottal támadt a színészre, letépette a földre, fojtogatta, összetépte a ruháját, bénára taposta a kezét és félholtra verte. A szegény asszony, látván ura veszedelmét, rendőrért kiáltozott, de hiába. Végre is az utca népe szabadította meg a színészt. A támadók közül hárman elmenekültek, de Berzeviczyt fogva tartotta Szerdahelyi. Egy rendőr is érkezett nemsokára s bekísérte a fiatalembert a VIII. kerületi kapitányságra. Az inzultusnak folytatása a bíróság előtt lesz.

Eddig a történet. A megbántott férj nem csak a bíróságnál, de az „Otthon” írók társaságánál is elégtételt fog kérni. Itt volna az ideje, hogy ez az írói kör sarkára álljon a női tisztesség védelme mellett. Meg kell leczkémentni a fiatalságot, hogy ne keressenek az utcán erkölestelen kalandokat. Mikor Párisban egy színházégés alkalmával a nőket kiméletlenül eltaposták a menekülő férfiak, megvetéssel vette tudomásul ezt a hitványságot minden magyar ember. Lám, a mi fővárosi fiatalságunk is a francia hős gavallérok nyomában indul, amikor a nőknek a gavalléros tiszteletet meg nem adja. Angliában a leányok is kíséret nélkül, szabadon mozognak, de jaj lenne annak az aszfaltbetyárnak, aki a magános nőt becsületében sérteni merészkednék!

A tűzrendészeti törvényjavaslat.

A magyar országos tűzoltószövetség küldöttsége Óváry Ferencz képviselő, elnök vezetésével a napokban tiszteleg József főhercegnél, a szövetség védnökénél és Széll Kálmán belügyminiszternél, hogy átnyujtsa nekik a tűzrendészeti törvényjavaslat tervezetét. A tűzrendészet ügyét egyáltalában rossznak és szomorúnak mondja a tűzoltószövetség emlékirata. Az 1888-iki tűzrendészeti kormányrendelet intézkedéseit nagyon hiányosan teljesítették a községek, a hatóságok a tűzrendészet érdekével egyáltalán nem törődnek. Tűzoltóság a megvizsgált 258 község közül csak 82 helyen alakult, illetve szerveztetett. A 82 tűzoltóság közül is azonban csak 20 megfelelő tűzoltóságot találtak. Az önkéntes tűzoltóintézmény határozott visszafejlődése mutatkozik mindenütt. A bajok orvoslására az emlékirat a következő módokat ajánlja: A tűzoltói szolgálati kötelezettség a 20—42 éves korban levő férfiakosságra nézve általában kimondandó. A harmincezer lakoson alól levő városokban és községekben a községi kötelezett tűzoltóság feltétlenül szervezendő. A harmincezer lakoson felül levő városokban, mint törzsesapat, az állandó szolgálatot teljesítő hivatásos tűzoltóság szervezendő, de az ennél kisebb városok is kötelezendők, nagyságukhoz mérten, állandó fizetett tűzoltók beállításáról gondoskodni. A hol harmincz egyén önként ajánlkozik, önkéntes tűzoltótörszolgálat alakítandó. Maga a tűzoltóság beillesztendő a közigazgatás keretébe, a tűzoltóparancsnok a községi képviselőnek legyen hivatalból tagja és a tűzoltóságnak hivatalos levelezéseiben adassék meg a portómentesség. A személyes tűzoltói szolgálati kötele-

zettség mellett mondják ki tűz esetére a szerek és viz szállítására az általános fogatállítási kötelezettséget. A fokozottabb tűzrendészeti kiadások fedeztetésére ott, ahol az szükséges, az egyes házakra rójanak ki bizonyos tűzoltási járulékok, melyet a községi tűzoltói alapba fizetnek. Ugyanez alapba kell, hogy befolyjanak a tűzrendészeti kihágások ítéleteiben kiszabott pénzbüntetések.

Elaggottak védelme.

Alig ismerek szomorubb látványt, mint aminőt az elaggott földmivesek élete nyújt. Mikor egy hoszu életen át verejtékes fáradozással forgatta a földet, végtére rászkető térdekkel, meggyöngült szellemi képességgel kidül a munkából, ritkán akad egy szülőtisztelő, kötelességtudó fiu, aki nem érzeti vele, s szemére nem veti, hogy immár családja terhére esik.

Sajnos, a falusi nép között is nagyon gyakori eset a háládatlanság. Ha az apát ereje elhagyta, a nádfődeles házikóban megfedekeznek arról, mennyi áldozatot hozott, hogy fiait felnevelhesse. Nem gondolnak arra, mennyit küzdött értük, csak a nyers tényállást látják maguk előtt, hogy már nem tud dolgozni. Egy éhes emberrel több, akit el kell tartani. S a tehernek tekintett öreg félénken meghuzódik a tűzhely mellett, türi a gazdasszony gorombaságait néma megadással. Sok helyen úgy bánnak vele, mint megtürt ebbel, odavetve neki az ételmaradékot.

Hányan vannak, akik ép elmével, szó nélkül alávetik magukat a — menyemasszony parancsolgatásainak s még panaszkodni sem mernek. Csak néhanéha sóhajtanak fel: „Igy van az a mai világban, nem tisztelik az öregeket. Nem hallgatnak már az atya szavára.”

És hogyan mondják ezt! Visszasóhajtván a régi jó időköt, mikor még az atyai hatalom uralkodott a család fölött s azt még gondolatban sem merték volna megtámadni. Érthetetlen, hogy a szegény öregek sorsával oly keveset törődünk!

Nem elég a menházak és szegényházak intézménye, amelyekben az elaggott elenyészően csekély száma ellátásban s különösen jó bánásmódban részesül. Figyelemmel kellene kísélni sorsukat otthon, szigorú törvényekkel rendszabályozni a hálátlan gyermekek kegyetlenkedéseit.

Amerikában az állatvédő-egyesületek már régóta kiterjesztették gondoskodásukat nem csak a gyermekekre, hanem az aggokra is. Statisztikai kimutatásaik szerint pld. a Nyugat-pensylvániai Jótékonyági Egyesület a következő eredményeket tárja elénk: Öregek bántalmazása: 183 panasz, 130 vizsgálat, 93 büntetésre ítél.

Párisban a jelen év október havában alakult egy aggvédő társulat, amelynek célja a rossz bánásmód ellen, otthon segítve őket, megvédeni a családjá terhére eső öregeket.

Megtörtént tehát a kezdeményezés s a külföld példáján buzdulva, remélhetőleg nemsokára nálunk is mozgalom indul az öregek védelme érdekében. A párisi kalapok és ruhák olyan gyorsan terjednek el nálunk, talán megesisik ez egyszer a nemes eszmékkel is.

Olesó világitó-anyag.

Egy igen olesó világitó-anyagot hirdetnek mostanában, a melynek a neve: *pyroleum*. Miután sokkal olesóbbnak hirdetik a petroleumnál s ezenkívül nem is robban, mint a petroleum, szerkesztőségünk kipróbálta a *pyroleumot*, hogy azután legjobb meggyőződése szerint ajánlatba hozhassa olvasóinknak is. A próba igen jól bevált. Egy negyed liter *pyroleumot* égettünk ki, tartott ez 16 és 17 óráig, ugyanennyi petroleum csak 8 óráig égett.

Tehát a *pyroleum* kétszer annyi ideig tart, mint a petroleum. Emellett olesóbb is, mert kilogrammja csak 16 krajczár, míg a petroleumé 25 kr. Végre a *pyroleum*nak az az előnye is meg van, hogy ha kiborul, feldől vagy összetörik is a lámpa, a *pyroleum* azért nem gyulad meg, mint a petroleum; az csak jól felmelegítve fog lángot. Ennélfogva a *pyroleum*-világitásnál a tűzveszélyek is jobban elkerülhetők. Igen hasznos ennek az olesó világitó-anyagnak az alkalmazása különösen istállóokban és fészerekben, de a kisgazda szobájában is bátran helyet foglalhat a *pyroleum*-lámpa, mert csak oly szépen ég, mint a petroleum. Ajánljuk tehát olvasóinknak, tegyenek vele kísérletet. Megrendelhető a *pyroleum* lámpával együtt Burián Vilmos vejénél Budapest, IX., Soroksári-utca 10. A kísérlet kevésbe kerül s ha csak felét megtakaríthatja a gazda világitási költségeinek, már az is sokra megy egy éven keresztül.

Rudolf királyfi muzsikása.

Boldogult Rudolf királyfi ezigányának, az öreg Salamon Jánosnak, ki néhány év előtt meghalt, nemsokára emléket állítanak a bérczes Erdély székvárosában, kieneses Kolozsvárott.

Élénk emlékezetben vannak még a boldogult trónörökös görgényszentimrei vadászatai, melyek kedélyes lefolyásairól nem győznek eleget beszélni azok, akik résztvettek a vadászaton. A hajítás

után összegyűlt a vadásztársaság a csinos vadász-kastélyban vacsorára, a nagy tölgyfa-asztalt körül ülték a párduczos, kaczagányos ösök utódai: vig kedélyű nemes urak a tokaji gyöngyöző nedűvel teli poharak majd bujdosnak, még sűrűbben összekocczantak, a vén Salamon János hegedűje sikongott, hol szomorú, hol vig magyar dalokkal gyönyörködtette a nemes urakat.

A trónörökös utolsó görgényszentimrei vadászaton történt, hogy estedébnél nagyon megtetszett az alábbi nóta a trónörökösnek:

»Ha engem a nagyságos ur elvenne,
Én belőlem nagyságos asszony lenne,
Majd meg mutatnám én a világnak,
Hogy be illek gyöngyén nagyságának...«

SALAMON JÁNOS.

Reggelig mulatott e nóta mellett Rudolf királyfi. Borongós, szürke téli reggelre virradt, a trónörökös fejére tette zergeszakálás kalapját s indult kifelé.

Az öreg Salamon meghajtotta magát s nem állhatta meg szó nélkül:

— Hogy állja ki ezt fenséges uram!

Rudolf trónörökös ajkán kesernyés vonás jelent meg:

— Hagyd el, majd alszom a sirban.

A sors úgy akarta, hogy nem sokára alhatott a sirban a jobb sorsra érdemes királyfi.

Elment nem sokára a sirba a fejedelmi gavalér után a vén ezigány is, aki már Bem apónak is huzta a szabadságharc idejében.

A vitéz tábornok szívesen hallgatta a magyar

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán az O. M. G. E. titkárjai szerkesztésében a

Köztelek Zsebnaptár 1901-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR” ezen hetedik évfolyama régi köntösében, javított és telemesen bővített tartalommal bír. A „Köztelek Zsebnaptár” minden más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz.

A „Köztelek Zsebnaptár” ára a „Független Ujság” előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt 3 kor. 50 fill.

Mogrendelhető a „Független Ujság” kiadóhivatalában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

nótát. Egyszer Zeyk Dánielné nagy edéket adott Bem tiszteletére, de nem akadt posta, aki elment volna Salamon cigányért, a háborus idő miatt. A háziasszony pedig mentegetőzött s épp e perczben zendült rá a nóta a pitvarban:

...Busul a lengyel
Hona állapotján...

Bem szeme fölillant. Salamon cigány pedig azt mondta, hogy egy pár német és muszka csapaton, de még a poklon is keresztül megy, ha a generális urnak kell muzsikálni.

Nyugszik az öreg cigány, ki félszázadig nem fáradt ki. Most szobrot kap, méltót az ő nagy művészetéhez.

KÜLFÖLD.

Khinai háboru. Most is csak olyan zavaros dolgok folynak a nagy Khinában, mint ezelőtt. A béketárgyalásokat megkezdték, hanem azért korán volna azt hinni, hogy vége a háborunak. Ez a háboru is végtelen. A khinai császár elmenekült Singanfuba, hová sem táviró, sem vasut nem vezet és emiatt az értekezés nagy nehézségekkel jár. A béke létrejövetele elé még az a nehézség is gördül, hogy a német föltételek, miket Waldersee gróf, a hatalmak fővezére követel, igen erősek, igen nagyok. Közel harmincz nagy és hatalmas khinai ur megöletését kívánja és nagy hadiköltséget, amire a khinai kormány nem fog ráállani, de ha bele is egyeznének, azt végrehajtani nehéz volna, mivel a halálraitéltek kezében van a hatalom és eddig is azok folytatták a háborut. Ha tudják, hogy életük ellen kiadták a parancsot, akkor még kevésbé fognak engedelmesskedni.

Kvang-Szu császár tudatta is Waldersee grófit, mint az ellensége fővezérét, hogy ő átjönne Pekingbe, de nem engedik. Tehát a császárnak is mások parancsolnak, még pedig azok a hatalmas herezegek, akiknek Waldersee gróf a halálát kívánja békeföltételeiben.

A lapokban közzétett katonai levelekre nézve, melyekben a német katonák irtózatosságot kegyetlenéseket irnak le, ahogyan ők bántak a khinaiakkal, — a német császár elrendelte, hogy szigoruan megvizsgálják a dolgot. De az bizony igaz lehet, mert több ilyen levél érkezett és most késő megbánni a kegyetlenkedéseket.

A béketárgyalások tehát még semmi eredményt nem mutattak s a háboru tovább foly Khinában.

Angol-bur háboru. Krüger Pál, a délafrikai köztársaságok elnöke, már közeledik Európa partjaihoz és amint közeledik, mind több gondot okoz a kormányoknak. Arról van szó, hogy mint kormányfőt vagy mint magánembert fogadják-e? A francia és belga kormányok kijelentették, hogy ha Anglia hamarabb közli velük Transzvál bekebelezését, akkor Krüger csak mint magánembert fogadhatják és nem mint államfőt. Leyds dr., a bur ügyvivő, azt mondja, hogy Krüger nem is úgy utazik, mint államfő, hanem inkognitóba, vagyis mint magán-zemély.

Arról is tudatnak, hogy körülbelül 8 millió értékű aranyat mentett meg Krüger és azt áthozta Európába. Ez mind igen előnyös dolog. Otthon a harez foly, mint eddig. A burok kitartása meszeszerű. Ha foglyokat ejtenek, elveszik tőlük a fegyvert és értékes dolgokat, aztán szabadon bocsátják. Lőni most is jól tudnak. A mult héten is egy kisebb esete-paténál 5 angol halt meg és azok között 3 tiszt volt. A harezoló burok számát most 10 ezerre teszik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Gyilkos anya. Egy fiatal munkás asszony állt a napokban a budapesti törvényszék előtt. Megölte a gyermekét, mert szegény volt, mert bűnben adott neki életet. Az ölés módja az egyetlen, amely érdekes ebben a különben már közönséges bűnügyben. A vádlott asszony ugyanis zsemlyével tömte tele a kis poronty száját s úgy fojtotta meg.

Tóth Mária, így hívják a vádlottat, mindent föl tudott hozni, ami enyhítő körülmény gyanánt szokott behullani az igazságszítás mérlegének serpenyőjébe.

— Az uram — mondta a szegény asszony — három évvel ezelőtt elhagyott. Amerikába ment s nyakamon hagyta a két gyereket. Sohasem küldött egy krajezárt sem, nyomorogtam, sokat kinlódttam. Szolgálatba léptem aztán s a bérem az lett, ami rendesen a bérünk. Kis gyermekem született, akinek nem adhattam az apja nevét, hát az uram nevére kereszteltettem.

— Mit csinált a gyermekkel? — kérdezte az elnök.

— Dajkaságba adtam, aztán a Fehér-kereszt egyesületbe vittem, de figyelmeztettek, hogy ott megcsontják a gyereket. Visszavettem hát s mert nem volt lakásom, a karomra vettem s úgy kóboroltam a hathetes gyermekkel utcáról-utczára.

— Mikor jutott eszébe, hogy elemészti a gyermekét?

— Esti tíz óra volt s éppen a Garay-téren jártam. Magam sem tudom, hogy miképpen történt. Zsemlyével tömtem tele a száját s attól fulladt meg szegényke. Aztán egy bokor alá rejtettem.

— Ismeri-e ezt a képet? — kérdi az elnök, miközben az anya elé tartja a megölt csecsemő arzképét.

— Nem tudom megnézni, — zokogott az asszony s elfordította tekintetét a képről.

A perbeszéd elhangzása után az esküdtek rövid ideig tartó tanácskozása után a vádlottat bűnösnek mondták ki az erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésében s ezért a törvényszék Bratu Józsefné született Tóth Máriát négy évi és hat havi börtönre ítélte. A büntetésből négy hónapot az elszenvedett vizsgálati fogság által kitöltöttek vett a bíróság. Az ítélet jogerős.

A mi naptárunk.

Megírtuk már, hogy előfizetőinket értékes karácsonyi ajándékban fogjuk részesíteni. „Szövetkezeti és gazdasági évkönyv” címet fogja viselni a mi naptárunk, amely a magyar gazdának szövetkezeti és gazdasági útmutatója lesz egész éven keresztül.

A rendkívül érdekes mű tartalomjegyzéke nagyjában a következő:

1. Naptári rész az 1901. évre.
2. A gazda havonkénti tennivalói.
3. Szövetkezeti, közgazdasági és társadalmi rész:

A szövetkezéssről. — Az Országos Központi Hitelszövetkezet. — Mezőgazdasági és Ipari Hitelszövetkezetek. — Hitelszövetkezetek vidéki központjai. — „Hangya” központi fogyasztási szövetkezet. — Aradi és sárosi fogyasztási szövetkezet. — Tejszövetkezetek. — Tojásértékesítő szövetkezetek. — Pinczeszövetkezetek. — Központi mintapinceze-szövetkezet. — Gödöllői borszövetkezet. — Beregszázi gyümölcsértékesítő szövetkezet. — Magyar Mezőgazdák Szövetkezete. — Gazdák Biztosító Szövetkezete. — Állatbiztosító Szövetkezet. — Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete. — Tallós és vidéke fogyasztási szövetkezet. — M. A. V. fogyasztási szövetkezete. — Köztisztviselők fogyasztási szövetkezete. — Keresztény fogyasztási szövetkezetek. — Ipari szövetkezetek. — Pozsonyi háziipari egyület. — Bodrogi közti nőegylet. — Kalotaszegi varrottas. — Gazdasági egyesületek, gazdakörök. — A kivándorlásról. — Az ígéretek hazája. — A kivándorlókhöz (vers). — A munka oltalma (Munkástörvények). — Munkás- és cselédbiztosítás. (Munkás- és cselédségélypénztár). — A király. Országgyűlés. Képviselők. Választók. — A magyar faj küzdelme. — A buza. — Mi az uzsora? Munka és jellem. — A tudomány és hit. — Az olvasás haszna. — Garasos előkelőségek. — Az iszákosság. — Hogyan táplálkozzunk? — Iparpártolás. — A pénz (Váltó, postatakarékpénztár). — Hova forduljunk jó tanácsért.

4. Gazdasági tudnivalók:

Jó vetőmag. — Buza páczolása üszög ellen. — Istállótrágya és mesterséges trágya. — Jó trágyatelep. — Zombolyai takarmány készítése. — Rétek és legelők ápolása. — Vetőmagszükséglet és termésmennyiségek kat. holdankint.

Háziállatok táplálása. — Jó tenyészállatok. — Állattenyésztési felügyelők. — Csikónevelés. — Borjunevelés. — Sertések hizlalása. — Szükséges tudnivalók a baromfiak tenyésztésénél. — Legközönségesebb állati betegségek elleni védekezés és gyógyításuk. — Selyomhernyó tenyésztése. — Méhtenyésztésről.

Uj szőlők telepítése. — Homokszőlő. — Ojtványos szőlő. — Szénkénegezett szőlő. — Borok kezelése.

Gyümölcsfatenyészés.

Zöldségek termesztése.

Kártékony rovarok és növényi betegségek elleni védekezés.

5. Mezőgazdasági intézmények.

Ez lesz a „Független Újság” karácsonyi ajándéka, mely mint „Szövetkezeti és gazdasági évkönyv” a legelső Magyarországon.

A „Független Újság” szerkesztősége.

MI ÚJSÁG?

Azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetése október 31-én lejárt és akiknek a 44-ik számunkhoz melékeltünk postautalványt, felkérjük, szíveskedjenek előfizetésüket megújítani, mert ellenkező esetben ezeknek a t. előfizetőinknek több lapot már nem küldhetünk.

A „Független Újság” kiadóhivatala.

A pannonhalmi főapát Rómában. Szent-Márton püspök ünnepén most vasárnap avatják föl Rómában Szent-Márton tiszteletére azt a bazilikát, melyet XIII. Leo pápa a benzések számára építtetett. A templomszentelési ünnepélyen a világ összes benezés apátságai képviselve lesznek. Ez alkalomból Fehér Ipoly pannonhalmi főapát is Rómába utazott. A magyar főpapnak most ott annál kivább szerep jut, minthogy annak a községnek, Győr-Szent-Mártonnak a főpásztora, melyben Szent-Márton, mint római kapitánynak fia született és a római pápa a pannonhalmi főapát székhelyének védőszentjét tisztelte meg az által, hogy alapítványát ezen magyarhoni szent tiszteletére tette.

A víz tükréből szemfedő. Nyustya gömörmezei községben megrázó szerencsétlenség történt. Szlovenszky Vilmos ottani mérnök dajkája kiment a reábizott csecsemővel a Sajó partjára. A dajkát egyszerre epileptikus rohamok lepték meg, elszédült és a csecsemővel együtt a folyóba esett, a hol mindkettő halálát lelte. Még aznap kifogták a vízből a két holtestet.

József főherceg az elhunyt Beöthy Algernonról. József főherceg Tamássy Árpád felecsuthi földbirtokhoz, Beöthy Algernon atyafiához, az elhunyt halála alkalmából meleg hangu részvétlevelet írt, a melyben kiemelte az elhunyt képviselő zamatos magyar egyéniségét, a mely sokáig fog élni minden magyar ember emlékezetében s így az övében is.

Az ifjuság és Vörösmarty. A nagyváradi jogakadémia polgársága elhatározta, hogy a magyar ifjuság Vörösmarty budapesti szobrára diszes, hatalmas érezkoszorút helyez. E kegyeletes, szép határozathoz csatlakozásra hívták föl a főiskolák hallgatóit és a középiskolák összes növendékeit, hogy a magyar ifjuság áldozatkészségéből készüljön az érezkoszoru. A nagyváradi ifjuság felkéri Rákosi Jenőt, mint a szoborbizottság elnökét, hogy a majdan készülő szobor talapzatán jusson hely az ifjuság koszorújának.

Bányászok szerencsétlensége. Lieszek árvamegyeyi községben uj kőszénbányát nyitnak s az aknanyitátnál a még fel nem támasztott oldalfalak a minapi

esőzéstől meglazulva, leszakadtak s három munkást maguk alá temettek. Szerencse, hogy a többi munkás pár perczel előbb kiszállt a tárnából, különben jóval több áldozata lett volna a bánya beomlásának.

Agyonvert betörő. Mártonos községben Faragó Miklós megrögzött gonosztevő, aki a szabadkai negyedmilliós lopásban is az egyik főzinkos volt, amiért hét évig ült a szegedi csillagbörtönben, kiszabadulása után is folytatta a betyárkodást. Tavaly a csendörök rajta is kapták és dulakodás közben meg is sebesítették. Megint börtönbe került. A volt fegyenc azonban még sem tagadta meg hajlamát. Minap este betört Seres István gazdálkodó házába. Seres észrevette a betörőt, aki megtámadta. Seres ekkor felkapott egy hasángot és föbe sujtotta a vén gonosztevőt, aki holtan rogyott a földre.

Égő vonat. Nagy ijedelem támadt mult éjjel a Debreczen és Szatmár közt közlekedő vegyesvonat utasai között. Amint ugyanis a vonat kirobogott a szaniszlói állomásról, Sáránci István vasuti pénztáros észrevette, hogy a vonat egyik kocsijából láng csap ki. Koszta János vasuti őr utána futott a vonatnak s megállította. Az utasok rémülten ugráltak ki, az égő kocsit nagynehezen lekapesolták s a tüzoltáshoz fogták; de a lángok egy első és egy második osztályos szakaszt teljesen elhamvasztottak. A tüz valószínűleg úgy támadt, hogy a kocsik kerekei nem voltak jól megolajozva és futás közben a dörzsöléstől lángot vetett a kerékagy. A vonat félórai késéssel folytatta útját.

Ünnepelt gimnáziumi igazgató. A nagy-kállói állami gimnázium érdemes igazgatója Sehurina István e hó 4-én ünnepelte 30 éves igazgatói és 39 éves tanári jubileumát. Ez alkalomból meghatóan nyilatkozott meg iránta a közönség tisztelete s a kartársak szeretete. A város rendkívüli közgyűlésen diszpolgárrá választotta. Érdekes, hogy a tanügy e fáradhatatlan, csendben, szerényen, annál áldásosabban működő, 66 éves munkása jelenleg az ország legrégebb gimnáziumi igazgatója.

Meghaltak a tehenükért. Párját ritkító szerencsétlenség híre jön Bajáról. A szomszédos Pest-Csanádon Felső György ottani gazda beteg tehenének ápolásánál a család öt tagja vérmérgezést kapott. Kettő már meghaltak, hárman a halállal vívódnak. Az állatorvos a tehen kezelésére folytán szintén súlyosan megbetegedett.

A tardoskeddi jegyzőválasztás. Tardoskeddről minap öt földmives ember kereste föl Széll Kálmán miniszterelnököt a képviselőházban, hogy előtte, mint belügyminiszter előtt panaszt emeljenek főszebírójuk ellen. Elmondották, hogy jegyzőválasztás lesz és a főbíró csak a saját jelöltjét kandidálta, azt a jelöltet pedig, akit a község emberei óhajtanak jegyzőjüknek, teljesen figyelmen kívül hagyta. Kéri a minisztert, menesszen táviratot a főbíróhoz a sérelem sürgős orvoslása végett. Széll Kálmán mi-

niszterelnök meghallgatta az atyafiak hosszadalmas panaszát s megígérte, hogy az ügyet azonnal vizsgálát tárgyává téteti.

Veszedelemes császári ajándék. Vilmos császár Beck báró vezérkari főnöknek Bécsbe megküldte életnagyságu szobrát. A szobor a napokban érkezett a bécsi német nagykövetséghez, ahol mindenekelőtt arról fognak tanácskozni, hogy hol és miképen adják át Beck bárónak. A vezérkari főnöknek ugyanis első emeleti lakása van és miután a szobormű kilenc mázsát nyom, ennél fogva attól félnek, hogy Beck báró lakásának padlója nem bírja ki ezt a terhet.

Orvtámadás a magyar nyelv miatt. Engyeli Jenő, a Pressburger Presse szerkesztője, hétfőn délben Budapesten a Kecskeméti-utczában orvul megtámadta Zerneket Ernő műegyetemi hallgatót. Zerneketnek a nagybátyja a minap azt az indítványt terjesztette Pozsony város közgyűlése elé, hogy a város kizárólag magyar nyelven tárgyalja hivatalos ügyeit. Emiatt Engyeli durván megtámadta Zerneket, akitnek a védelmére az unokaöcse, Zerneket Ernő, ezikket irt a Nyugatmagyarországi Híradóba. E ezikketnek a következménye volt a támadás, amelynek folyamánként most Zerneket megbízottjai, dr. Ejury Jenő és Vutkovich Ödön nyilatkozatot tesznek közzé, amely szerint Engyelit gróf Beckers ezredes elnöklete alatt egy becsületbírószág már elégtételadásra képtelennek nyilvánította s így Zerneket csak pört indíthat ellene.

Egy főispán „jóakarói”. Öten vannak ilyenek. És mind az öten Degenfeld József gróft, a debreczeni főispánt szemelték ki arra, hogy párfogásukba veszik. A főispánhoz levelet irtak — öt jóakaró aláírással, — amelyben fenyegető hangon kétezer koronát követelnek tőle. Arra kéri, hogy a pénzt vinczellérjéhez küldje s ha ezt tenni elmulasztaná, vagy ha erről a levélről a rendőrséget értesíté, megfenyegetik, hogy a „csizmája a padra kerül, házára pedig a vörös kakas ül”. Azt is tudomására hozzák, — egy kicsit érthetetlenül, — hogy egy pár gazdag zsidónak is elküldték a „vőfélyt”, őket pedig hiába keresi a rendőrség, mert úgy sem fog rájuk akadni. Ezt igyekeznek most megdönteni a debreczeni rendőrség.

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kitűnő hazai gyártmány!
1600 gözcseplőkészlet üzemben!

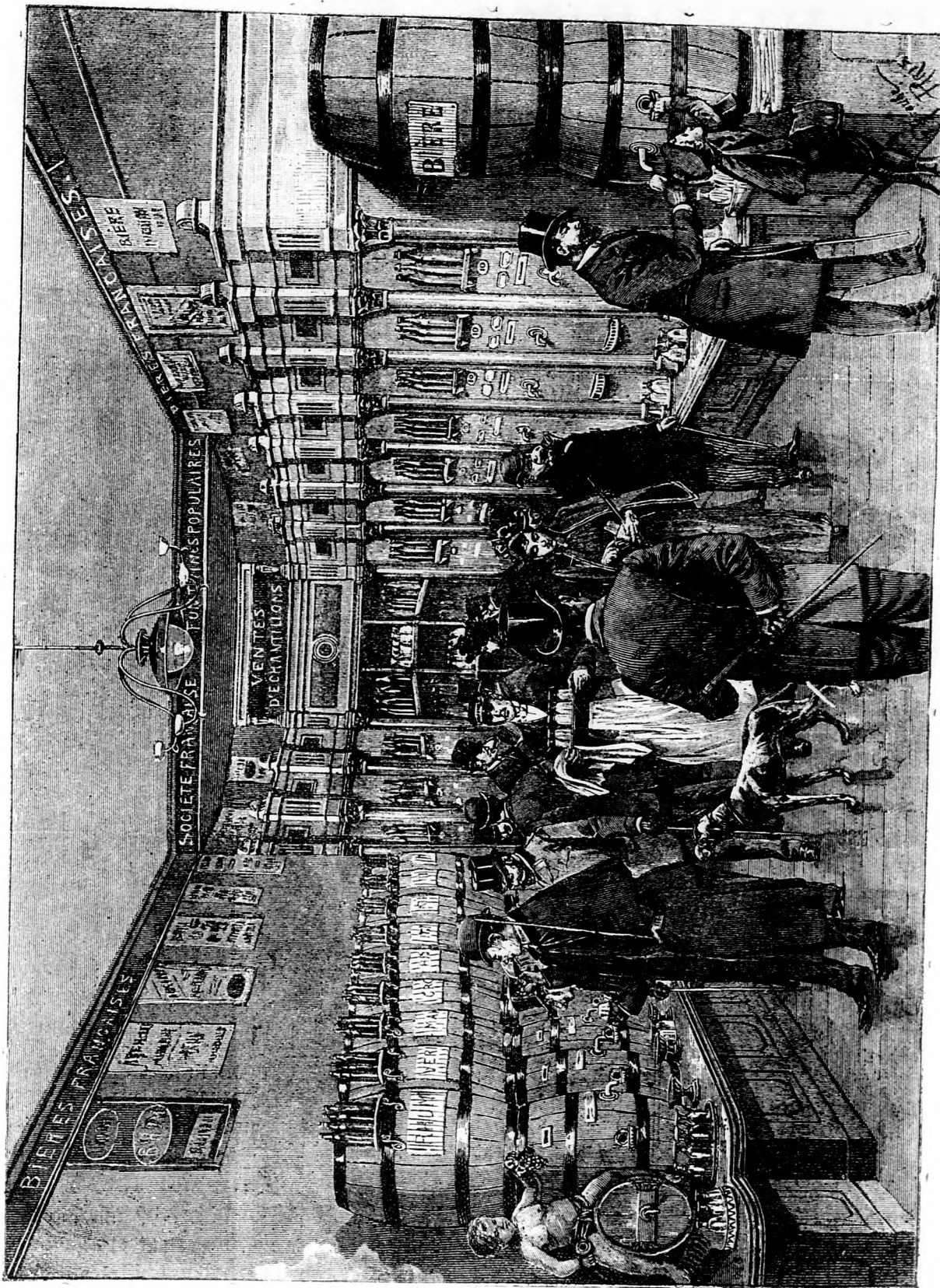
CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gözcseplőkészletek ≡

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.
MAGÁN JÁRÓK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni,
készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetik.

SZOLGÁLD KI MAGAD!

GAZDASÁGI DOLGOK.

A növendékmarha gondozása.

A multkoriban elmondottunk egyet-mást a borju mikénti fölneveléséről, addig az időig, amig az önálló lesz. Ami a további gondozást illeti, hogy a borjuból hasznos marha váljon, azt okszerűen és czélszerűen kell, hogy neveljük, mert hanyagságunk, felületességünk sehol sem boszulja meg jobban magát, mint épen a növendékállatban. Általánosságban két főpontba lehet foglalni a növendékmarha mikénti nevelését. 1. tápláljuk a borjut jól, alkalmas tartózkodási helyet adjunk neki és kellő mozgatás és gondozás folytán azon legyünk, hogy erőteljes, ép és egészséges állatot neveljünk belőle. 2. jövődöbeli rendeltetéséhez képest tanítsuk és rászoktassuk arra, amire a hasznosítás szempontjából szükségünk van. — És itt tisztában kell lennünk először is azzal, hogy a borjut tenyészbikává, vagy üszövé akarjuk-e fölnevelni, vagy pedig igavonó állat lesz belőle. — E czélből féléves korukban megsejmeljük állatainkat s ha akkor vagy már előbb tenyésztésre alkalmatlannak találtnak, ha bikák úgy kiheréljük s ha beválnak ökrökké neveljük; ha pedig erre sem alkalmasak, úgy a kisorolt üszökkel együtt felhizlalva, vagy soványan eladjuk.

A tenyésztésre megtartott bika és üszöborjukat egymástól el kell választani s kivált legelön külön jártni, hogy idő előtt és czélunk ellenére ne közösülhessenek.

Alkalmas módon már szopós korukban meg kell jegyezni a borjukat, hogy biztosan tudjuk, mely szülőtől származnak.

A bika orrsövényébe — különösen, ha vad — jó mielőbb karikát huznunk, hogy később könnyebben tudjunk vele bánni. Ezzel egyidejűleg szarvidomítók segélyével a hibásan nőtt szarvat is jó növésre kényszeríthetjük. Ha a borjuk legelön nem tartózkodnak, még rosszabb időjárás mellett is naponta ereszsük a szabadba őket, mert az által csak erősödnek; ügyeljünk azonban arra, hogy — különösen a tarka marhát — fokozatosan szoktassuk az időviszontagságaihoz. Amikor a szabadban egyáltalán nem tanácsos a marhát tartani, akkor olyan istállóban kell a borjukat elhelyezni, mely jó levegőjű, a melyben tehát védelmet, nyugalmat lelnek, de a jó levegőtől azért nincsenek elzárva.

A növendékmarha disztlésének egyik főkövetelménye a tisztántartás, azért vakaróval, kefével, mindig tisztítnunk kell borjainkat, fekvőhelyüket pedig tisztán kell tartanunk. Az istállóban a fiatalabbakat szabadon, de az öregebbeket lekötve tartjuk. — Ne tőrjük továbbá azt, hogy a borjuk, legelön, vagy a kifutóban egymást ökleljék, verjék, mert ennek később

veszélyes következményei lehetnek. — Szoktassuk pl. az üszöt arra, hogy tögyét megfogni engedje, aminek később a fejésnél vesszük hasznát; a tinókat pedig a járomviseléshez szoktassuk, hogy betanításuknál hamarabb czélt érhessünk.

Ezek volnának nagyjából a növendékmarha mikénti gondozásának főbb tétélei, amelyeknek megszivelését minden gazdának melegen ajánljuk.

Gh.

A keverék trágya.

Nincsen olyan gazdaság, ahol több-kevesebb olyan anyag ne kerülne össze, (baromfi-ürülék, csont,

Dahliákkal diszített kereszt.

bőr, gyom, falomb, fűrészpör, mindenféle szemét, hamu, korom, iszap, utezai sár stb.) amelyek összegyűjtése és együttes kezelése által olcsó és jó keverék trágyát nyerhetünk. Készítése kevés költségbe kerül s a mellett, hogy a hulladékokat értékesíthetjük, bizonyos talajra és növényekre bármely más trágyánál hatásosabbat nyerünk. — A hulladékok összegyűjtésére egy bizonyos helyet jelölünk ki s itt halmozzuk fel a föld felett, időről-időre a telepre hordva az összeszedett különféle anyagokat. Czélszerű

azonban ezeket 1—1 méternyire földdel rétegezni, így szaporább is lesz a gyűjtés és a jó televényes föld csak javítja a keverék trágya értékét. — A trágya rothadását trágyalével való öntözés által segítjük elő s ha a rothadás részben már megtörtént, úgy jó, ha a rakást áthányjuk, hogy az abban lévő anyagok jobban összekeveredjenek és így gyorsabban érjenek.

Ha a trágya egy vagy kétszeri áthányás után földnemüvé vált, — ami a keverésre használt anyagok szerint több hónap vagy egy teljes év alatt történik meg, — úgy trágyázásra lehet fordítani,

Koszoru dahliaikkal díszítve.

Jó érett állapotban szántóföldekre is alkalmas, de mégis legtöbbször rétek, herések luczernások fölültrágyázására és szőlőkben alkalmazzuk.

Zöltségfélék teleltetése szabadban.

A zöltségfélék közül a petrezselyem, murokrépa és zeller jól kiteleltethető a szabadban és pedig a következő praktikus módon. A petrezselyem keményebb természete miatt állandó helyén is kitelel,

olyképpen, hogy akkor, midőn a föld felszíne némileg megfagyott, a petrezselyem zöldjét nagyjából lemetszve eltávolítjuk, azután száraz lombbal vagy rövid szalmástrágyával mintegy 20—25 cm. vastagon beborítjuk. A tél utóljá felé, midőn a hideg már alább hagy, a takaró felét eltávolítjuk, hogy a felesleges nedvesség miatt a gyökerek ki ne páljanak. Márczius végén vagy április elején a takarót egészen elszedjük és mielőtt a petrezselyem újra levelezni kezdene, kiszedjük az egészet, ezután, ha erre a célra rendelkezésünkre állana, kamarákban vagy pinczékben nyirkos homok közzé rétegezve eláll újévig is. Már kiszedett petrezselmet és murokrépat a következőképen teleltethetünk ki a szabadban. Ásunk egy körülbelül 40 cm. mély, 110—140 cm. széles és megfelelő hosszú árkot és a belőle kikerülő földet az árok partján peremül halmozzuk fel. Ha földünk nehéz, kötött volna, akkor az árok fenekére 10 cm. vastagon homokréteget terítünk el, ugyszintén az árok oldalain is. A murokrépat, esetleg petrezselmet megtisztítva, zöldjét eltávolítva egy sort rakunk belőle az árok rézsutos falához úgy, hogy lehetőleg közel feküdjenek egymás mellett, de hogy csekély hézag mégis maradjon köztük. Midőn így az első sort elraktuk, azt befedjük ismét rézsutosan homokkal, annyira, hogy csak a szívlevélkék álljanak ki. Ehhez rakjuk a második sort s ezt újra befedjük. Ekképp folytatjuk eme miveletet, a míg a murok tart. Ezután befedjük az egész árkot deszkával úgy, hogy egyik deszka széle a másikon nyugodjék, nehogy a nedvesség a gödörbe szivároogjon; midőn a hideg növekszik, 30—40 cm. vastag szalmástrágyaréteget borítunk a deszkafedőre. Ha zöltségre van szükség, a gyengébb déli órákban félrerakjuk a trágyát, eltávolítunk egy deszkát és kiszedünk annyit, amennyi egynéhány napra elég, aztán ismét rendesen betakarjuk.

Ily kezelés mellett nagyon jól tel a zöltség.

A zeller is a fenti módon teleltethető, azzal a csekély eltéréssel, hogy a zeller az árok fenekére lesz rakva és a közök homokkal kitöltve, melyre deszkatető és trágya rakatik, hogy se a fagy, se pedig a nedvesség be ne férközhessék.

Jégeknyhó építése.

Jégre kisebb-nagyobb mennyiségben minden gazdaságban szükség lehet. Nyáron a tejtermékek különféle italnemü, hus csakis jég közt óvható meg

a romlástól s azért nem lesz érdektelen, ha itt egy egyszerű, házilag elkészíthető jégkunyhó felépítéséről elmondjuk a következőket. Most amikor más nagyobb külső munka ugyis szünőfélben van, egy kis szorgalommal és jóakarattal minden gazda építhet ilyet magának.

A kunyhó kör vagy szabályos szögalakban 1 méter vastag falból kupfedéllel készül. A fal vesszőfonás, vagy deszkafal közé rakott rossz hővezetőből, amilyen a szalmaszeeska, falomb, fűrészpör, vagy gépsalakból áll s legalább 2—2¹/₂ m. magas; a vesszőfonás a földbe ásott oszlopokra erősítendő s ezekre alkalmazzuk rá a fedél szarufáit is. — A szarufák felső végei a kunyhó közepére beásott erősebb oszlopra támaszkodnak.

A fedél lehet szalmából vagy nádból, de mindenesetre legalább 60 cm. vastagsággal bírjon. A kunyhó földjének, közepétől a kerület felé kis esése legyen, hogy az olvadó víz belőle elfolyhasson, vagy pedig az esés a középpont felé legyen, ahol az oszlop mellett az olvadó víz összegyűjtésére 1 méter mélységű kut ásandó a hidlásnak való deszkával ritkásan befedendő. A földre különben a jég behordása előtt 30 cm. vastagságu szalmaréteg hordandó. A bejárat az északi oldalon alkalmazandó s lehetőleg egy kis folyosóval látandó el, természetesen külső és belső ajtóval, a melyek közé mindenkor szalma rakandó.

Hogy milyen méreteken készítsük el a jégkunyhót, az a körülményektől s a szükséges jégmennyiségtől függ.

Vegyések.

Takarmányrépa bevermelése. A felszeletelt répát függélyes falazatu s az altalajviztől nem szenvedő vermekben potzvéval rétejezve rakjuk el oly formán, hogy egy 30—40 cm-es réparéteg egy 20—25 cm-es polyvaréteggel váltakozik. A verem megtöltésénél arra ügyeljünk, hogy a felszeletelt répa s a polyva rétegekként erősen és egyenletesen letaposassék, s hogy a répa a felszeletelés után lehetőleg mindjárt bevermeltessék. A teljesen megtöltött, s a verem felszine fölött az előbbi eljárás alapján 1¹/₂—2 cm. magasságig prizmaszerűen felrakott polyvás répát, egy 70—80 cm-es földréteggel beföldeljük, melyen az ülepedés arányában kezdődő repedéseket szorgalmasan elsimítunk. Az ily módon bevermelt répa akár 2—3 esztendeig is eláll s jóízű takarmányul szolgál.

Hogyan óvjuk a baromfit a betegségektől? Egy gondos baromfitenyésztő a következő szabályokat állította fel a baromfi egészségének fentartására:

1. A baromfit mindig kellő időben kell etetni.
2. Ivóvizük tiszta legyen.
3. Nem szabad a baromfinak romlott, penészes takarmányt adni.
4. Eső, hó ellen meg kell védeni.
5. Takarmány átmenetnél egyik táplálékról a másikra fokozatosan kell átmenni.
6. Este lehetőleg magvakkal tápláljuk a baromfit.
7. Az ólban friss levegőről és tisztaságról gondoskodjunk.
8. Tisztítsuk ki hetenként a baromfiólat.
9. A kitisztított baromfiólatban homokot s mészport kell elhinteni.

MULATTATÓ.

A busuló legény.

*Három ezigány hegedűjét rikatja,
Barna legény búsan, búsan hallgatja;
Könnyes szemmel, fájó szívvel felzokog:
„Szerelmemben a legárvább én vagyok.“*

*Mért a szívet elaltatni nem lehet?
Elaltatni, mint a síró gyermeket.
De tán jobb is... mert ha megint ébredne,
Csak még jobban, lángolóbban szeretne.*

*Megfogadtam, hogy nem járok feléje,
Nem tekintek mosolygó két szemébe;
Kerülném is, de tudom, hogy hiába...
Messze a nap, mégis éget sugára.*

*Fel az égbe száll az én bús sóhajom,
Tán meglátja a jó Isten a bajom;
S lebocsát egy fényes sugárt szívemre...
Bár csak lenne ez a rózsám szerelme.*

Szentirmay Elemér.

Képeinkhez.

Szolgáld ki magad! Néhány évvel ezelőtt talál-ták föl az automata-vendéglőket, magyarán ezeknek a nevük önműködő vendéglő volna; minthogy azonban a vendéglő, mint olyan holt, életnélküli valami, tehát nem is működhetik, — de nem kell ott a vendégek kiszolgálására személyzet sem, mert úgy van berendezve, hogy a boros-, sörös-, pálinkás-hordók előtt van egy kis ládika, abba beledobja az ember az ital, az étel árát, a csap alá pedig odatartja a készletben álló poharat és szépen kiszolgálja a vendég önmagát. Ne gondoljuk azonban, hogy ez valami ördögi művelet. Korántsem. A pénzdarab a ládikába dobva mozgásba hozza a vendéglő alatti helyiségben azt a gépezetet, mely az ital folyásának szabályozására szolgál. Ennyi az egész s a „Szolgáld ki magad“ eszméjének remek kivitele érvényesül az automata-vendéglőkben, nemcsak italt, de eledeleket: tormás virstlit, gulyást, pörköltet, mindenféle hideg és meleg étkeket tár elénk az automata-vendéglő. Mai képünkön látható az első ilyenmü alkotás, melyet Párisban rendeztek be először.

Dahlia-kiállítás Budapesten. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület a múlt hónapban sikerült Dahlia-kiállítást rendezett Budapesten. A Dahlia igen becses anyaga a virágkötés- és díszítésnek, kertek és parkok díszítésének. Nálunk nem annyira, mint a külföldön, kivált Német- és Angolországban nagyon elterjedt és megbecsült virág a Dahlia, melyben elsőrangú köztudott anyaggal rendelkeznek a virágkötészek. A kertészeti egyesület a nagyközönség elismerésére tarthat számot, hogy ezt a kiállítást rendezte, melyből két sikerült képet mutatunk be; az egyik egy remek kivitelű koszoru Dahlia-kiállítással díszítve, a másik pedig egy Dahlia-kiállítással díszített kereszt. A Dahlia virágot ismeri a magyar virágkedvelő közönség is georgina néven. Egy Dahl nevű svéd fűvészt után nevezték el a tizenhétedik században.

Számrejtvény.

Szittyától.

- 34, 35, 15, 10, 18, 36, 1, 2, 29, 15, 9, 10. A mióta meghalt, oda az igazság.
4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. Erdély bérezi közt a keleti részt lakják.
11, 12, 13, 14, 32, 16, 17, 18, 19. Viz- és tüzesapáznak ez jár a nyomába.
1, 21, 3, 24, 7, 33, 22, 20, 23. Ettől tettet ne várj, mert bizony hiába.
25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 9, 17, 6, 22. Ajándékpénz gyanánt viszik a papának.
1—33. Regénye lesz ez a „Független Ujság“-nak.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő november hó 24.

A „Független Ujság“ 45. számában közölt talány megfejtése:

„Pálinka.“

Helyesen fejtették meg: Oláh Sarolta, ifj. Kóta Sándor, Szász János, Kádi János, Szász Ferencz, Török Imre, Fejes Sándor, Horváth Sándor, Drobnyik Mihály, Bardoczi János, Szathmáry Sándor, Keresztény Gábor, Nagy János.

A sorshuzárnál Szász Ferencz ur (Bogyon) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt báró Jósika Miklós „Zord idők“ című regénykötetét küldöttük meg.

Apróságok.

Miért szerencsétlen nap a péntek? A népben általában meg van gyökerezve az a hit, hogy pénteken semmihez sem jó kezdeni, mert ez a nap szerencsétlen. Réges-régi babona ez, s megmagyarázza a pénteki böjtölés eredetét is. Hogy miért tartják szerencsétlen napnak a pénteket, érdekesen mutatja ezt két középkori följegyzés. Az egyik a Catalan Recul de exempliis stb. című példatárban található, a másik a magyar Döbrentei kódexben. Az előbbi így szól:

Ezek az okok, amelyekért az Isten szent egyháza parancsolja, hogy egy keresztény férfi vagy nő se egyék húst pénteki napon.

1. Pénteken a kilencedik órában (a mi időszámításunk szerint d. u. 2 órakor) vétkezett Ádám a paradicsomban. 2. Pénteken ölte meg Kain az őcsesét Abelt. 3. Pénteken kezdődött a vízözön. 4. Pénteken léptek Izrael fiai szolgátságba. 5. Pénteken halt meg Mózes próféta. 6. Pénteken esett el Góliáth.

7. Pénteken halt meg Dávid király. 8. Pénteken öltött Jézus Krisztus emberi testet. 9. Pénteken fejezték le Ker. Szent Jánost. 10. Pénteken kövezték meg az aprószenteket. 12. Pénteken feszítették keresztre Jézus Krisztust. 13. Pénteken szállt fel Szűz Mária a menyekbe. 24. Pénteken feszítették keresztre Szent Pétert. 15. Pénteken fejezték le Szent Pált. 16. Pénteken fejezték le (Alexandriai) Szent Katalint. 17. Pénteken fogják megvívni harcukat Illés és Eno az Antikrisztussal, akit le fognak győzni.

A Döbrentei kódex pedig így adja okát, hogy miért szerencsétlen nap a péntek:

1. Mert Izraelnek fiai ez napon jöttek ki az ígért földre. 2. Mózes meghalt. 3. Dávid Góliátot megölte és Dávid meghalt. 4. Tóbiás háromszáz és negyven hamis prófétát öle. 5. Szent Istvánt megkövezték. 6. Krisztust feszítették. 7. Keresztelő Jánosnak nyakát vágják. 8. Heródes száznegyvennégyezer gyermeket ölete. 9. Szűz Mária hala. 10. Szent Pétert Pált Neró császár megöleté. 11. Szent Kátherina meghala. 12. Tizenegyszer szüzek, tízezer vitézek megöletének pénteken.

A d o m á k.

Villámoson.

(Telt kocsit. Egy nő felszáll. Az urak mind ülve maradnak, csak egy munkásember kel föl hogy ülőhelyet adjon.)

— Köszönöm, nem akarom az egyetlen gavaléért helyétől megfosztani.

Ez is ok.

— Nagyon sajnálom, uram, de ha önnek még perzsa ordója sincs, úgy lányomat nem adhatom önhöz feleségül.

(Kakas Márton.)

LEVELES-SZEKRÉNY.

Siposs Juliska. A „Független Ujság“ új regényének közléséig még csak egy számunk jelenik meg, tehát december 2-ikán kezdjük el „Kis-Székely pusztulása“ című érdekes regényünket, addig is kérjük egy a kedved, mint a több oldalról beérkezett kérdéstevők szíves türelmét. Új regényünk szintén Péterfitől van, ki ez évben közölt és amiről kedvelt „Szegény Bardoczné“ című regényünket is írta. — **Arián Károly** urnak. Köszönjük, felhasználjuk. — **M. F.** urnak. A bur háború már véget ért, ott katonára többé szükség nincsen és nincs is, aki a katonát fizesse. Ha azonban valaki részt akar venni a hegyek közé szorított bur polgárok kétségbeesett létküzdelmében, azt elvégre megakadályozni nem lehet. Kivándorlási kérvény a belügyminiszterhez czimezve a főszoababiróhoz nyújtandó be. Ha csakugyan megmaradna kivándorlási szándéka mellett, úgy pénzt és elemőzsiát minél többet vigyen magával, mert azon a szegény, kipusztított vidéken szüksége lesz rá. — **Bekker János** urnak. A mezőronddörnek felelőssége is törvényesen meghatározva van. Tessék csak tudásunkra juttatni valamely előforduló káresetet, majd megírjuk mi, hogy mi a teendő. — **Kóta Sándor** urnak. A talány jó, csak hogy már egyszer közöltünk olyan talányt, amelynek ugyanezen megfejtése volt! — **H. S.** urnak, *Somogy-Szob.* Az 1 K. 80 fillér díj tulmagasnak látszik előttünk is. A végrehajtó napidíja (nem állami végrehajtóknál) törvényhatóságok szerint van szabályozva, általában véve 4 korona körül jár, ehhez jön még legfeljebb 1 K. végrehajtási díj és végre a fuvar költség. Habár ez utóbbi

tétel valószínűleg nincs magasan számítva, de aapidij tulnagynak tűnik fel. A községházán megmondhatják, mi dukál a végrehajtónak s ha tapasztalja, hogy túlfizették, tegyen panaszt a bíróságnál. — **Ifj. Kacsándi László** urnak, *Sály*. Kerékgyártó részére faeszttergát legjutányosabban úgy szerezhetne, ha valami ahhoz értő mesteremberrel csináltatna magának. Ügyesebb bogvár vagy talán asztalos is megtudja azt csinálni. Az ilyen helyen készült szerszám tartósabb és olcsóbb is szokott lenni, mint a kereskedőtől vásárolt gyári-munka. Különben ilyen bevásárlása czéljából Ferjen Brunner J. L. és trsa esztergályos kellekek gyárától (V. Váci-körut 48) prospektust, abban meglátja, van-e czéljának megfelelő eszterga és mennyibe kerül. — **Marton K. János** urnak. Erősebb növésű szilva és cseresznyének 6—8 méter, alma- és körtefának 10—12 méter tér szükséges. — **P-i I-s** urnak, *Körtvélyes*. Hajómalom felállíthatása iránti engedélyért a megye alispánjához kell folyamodni. A folyamodványhoz csatolni kell a vízhelyzeti szervezetet, a molnáripar üzhetésére vonatkozó jogosítványt és erkölcsi bizonyítványt. Folyamodványát a bíró vagy jegyző útján terjesztheti fel.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1900. november 17-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 17:60—15:70 K. *Rozs* 13:30 K-tól 13:70 K-ig. *Árpa* 11:60 K-tól 11:80 K-ig, jobb minőségű 14:50 K-tól 15:50 K-ig. *Zab* 10:40 K. *Tengeri* 9:20 K

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	26:20	24:70	23:30	22:10	21:80	20:80	18:90	15:80	11:40

Buzakorpa finom 8:60 K, durva 8:80 K.

Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 14—20 K, *aproszemű* 12—18 K, *tarka* 12—20 K, *lencse* 34—56 K, *borsó* héjas 20—24 K, *lóhere* 136—153 K, *lucerna* 88—96 K, *baltaczim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 400—600 fillér, muhar 440—500 fillér, zsupszalma 300—340 fillér, alomszalma 260—300 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlatt ürü 38—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 96—98 filér, 280—300 kg.-mos 96—97 fillér, öreg 300 kg.-on túli 99—95 fillér, szerb 92—96 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 70—71—, középminőségű 70—70—, alárendelt minőségű magyar ökör 54—62—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 36—54:00, magyar tehén középminőségű 40—66:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 46—64:00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—62—, kivétel —, középminőségű 40—48—, szerbiai bika 44—66—, szerbiai bivaly 30—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Elő borju 60—96 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:40—2:50 K, csirke 1:10—1:40 K, kappan hizott 0:00 K.—0:00 K. Rucza 4:00—5:00 K. Lud hizott 10—12 K. Pulyka sovány 4—5 K.

Tojás alföldi 66—68 K, erdélyi 64—66 K, ládánként. Tea, tojás 100 drb 5:00—5:30 K.

Tejtermékek. Teavaj 1:60—2:00, tejföl 56—60 fillér literenként, főzővaj 1:00—1:40 K, tehénturó 10—20 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 0:00—0:00, Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 0—0—, zeller 100 drb 1:40—2:20, karalábé 1:40—2:00, vöröshagyma 100 kötés 8—9—, 1 q 50—90—, foghagyma 16—28—, vörösrépa 100 drb 1:00—1:60, fehérrépa, fejeskáposzta 8—12—, kelkáposzta 100 drb 1:60—2:40, vöröskáposzta 8—14—, fejjessaláta 1:80—2:00, kötött saláta 1:00—1:80, burgonya rózsa 1 q 3:40—3:60, sárga 3:20—4:00.

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig 20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat bármikor, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI., Váci-körut 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50,000,000 frunyi kölcsönt szavatolt meg.

BRAUSWETTER JÁNOS
SZEGEDEN

CS. ÉS KIR. KIZAROLAGOSAN SZAB. KRONOMETER ÉS MŰORAS FŐTÁLLÓK A REMONTOLÁS INGÁORÁNNAN STB. STB. JAVÍTÁSOK 5-EVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

RÉSZLETIFIZETÉSRE
KÉPES ÁRJEGYZEK INGYEN

ÓRAK ÉKSZERÉK 10-ÉVI JÓTÁLLASSAL KÉSZPÉNZÉRT, VALAMINT, KÉSZPÉNZÉRTIFIZETÉSRE

MAGYARHON ELSŐ LEGMAGYOSB HIRNEVŐPRAKITE

Hirdetmény.

A kisbéri áll. ménesbirtok 3000 q. uj-tengeri szükségletének fedezése czéljából

folyó évi november hó 29-én

a ménesbirtok igazgatóságánál zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás tartatik.

Pályázók egy koronás bélyeggel felszerelt ajánlataikat a jelzett határidőig a ménesbirtok igazgatóságánál Kisbéren nyujtsák be.

A részletes feltételek a gazdasági főigazgató-nál (Budapest, Földmívelésügyi miniszterium II. em. 80. számú ajtó) és a ménesbirtok igazgatóságánál megtekinthetők.

Budapest, 1900. évi nov. hó 5-én.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

A NAGY KRACH!!

New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták áru-gyár kényszerítő lón egész készletét a munkásoknak nagyon csekély megítélés ellenében eladni. Ennőfogva mindenkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán **frt 6.60** megítélés ellen és pedig:

- 6 drb legfin. asztali kést valódi angol pengével,
- 6 drb amer. szabadalm. ezüst-villát egy darabban,
- 6 drb amerikai szabadalmazott ezüst evő-kanalat,
- 12 drb amerikai szabadalmazott ezüst kávé-kanalat,
- 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-levesmerőt,
- 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-tejmerőt,
- 6 drb angol Victoria-alsó-tálcát,
- 2 drb feltűnést kelő asztali gyertyatartó,
- 1 drb theaszűrőt,
- 1 drb legfinomabb csukorszőrőt.

42 darab összesen csak 6 frt 60 kr.

A fenti összes **42** tárgy ezelőt 40 frtba került és most ezek **frt 6.60** minimális áron kaphatók. — Az amerikai szabadalmazott ezüst teljesen fehér érc, mely az ezüst szint 25 évig megtartja a mért jótállás vállalatik. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem szédelgésen

alapul, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat, mindenkinek, akinek az áru meg nem felel, az összeget minden akadály nélkül visszafizetni; és senki se mulassza el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen dísz aranyat megnézzé, mely pompás

nász- és alkalmi ajándék

ajándékul minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas. Kapható csupán:

HIRSCHBERG A.

szabad. amer. ezüstkivitelű áruház
Wien, II., Rembrandstrasse 19/6.

Szétküldés a vidékre utánvétellel, vagy az összeg előleges beküldésével. Tisztító por 100 gr 10 kr. Csak a mellékelt védjegyvel valódi (egészségi áru.)

Kivonat az elismerő írtékből:
Az első küldeményemmel nagyon meg vagyok elégedve, kérek meg egy garnitúrát.

Kalocsa. Majorosy János, kanonok.
A küldeményt vettem s nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 kr-ért.

Kolozsvár. Bánffy báró ö exzell.
Becsés evőeszköz küldeményét megkaptam, melyvel nagyon meg vagyok elégedve és kérem, még egy ilyen garnitúrát, 44 drb amerikai szab. ezüsből utávn. küldeni.
Bozovics, Kr.-Szörényim. Keresztes S. főszolgabíró.

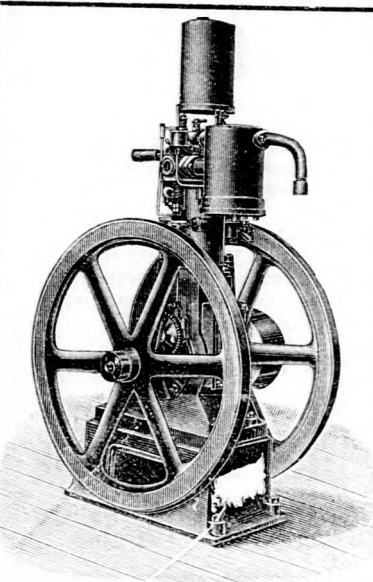
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N .

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül

bárhon felállítható.

nem tűzveszélyes,

egyszerű, tartós

szerkezetű,

gépészre nincs

szükség.

Árjegyzéket kivá
natra küldünk.

3240—1900. szám.

Árverési hirdetés.

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur rendeletére alóírott m. kir. erdőigazgatóság zárt írásbeli versenytárgyalás útján áruba boesátja a szálvavölgyi m. k. erdőgondnokság kerületében levő és a Sztrimba fővölgyre hajló Runk község III. határrészben fekvő, **862-93 k. h. kiterjedésű fenyő szálerdő fakészletét**, holdanként (430) négyszázharmincz korona kikiállási ár megállapítása mellett.

A kihasználási idő 1901. évi április hó elejétől kezdődőleg 1907. évi márczius hó 31-ig tartó egymásután következő hat (6) évben állapittatik meg.

A versenytárgyalás

folyó évi december hó 10-én d. e. 11 órakor

tartatik meg a m. kir. erdőigazgatóság hivatalos helyiségében.

Versenyezni kívánók felhivatnak, hogy 37,110 korona bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a fent megjelölt időpontig az árverést megtartó m. k. erdőtisztánál benyujtsák.

Az ajánlatban a holdanként megajánlott, valamint az összes vételár szóval és számokkal tisztán és olvashatóan kiírandó, továbbá határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti.

Az árverési és szerződési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmazó, bánatpénzzel el nem látott, valamint utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a m. k. erdőigazgatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Beszterezén, 1900. évi november hóban.

M. kir. Erdőigazgatóság.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.
Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG)
 vezelőt **PFANHAUSER & Co.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * BUDAPEST *
 V., Báthory-utca 4. szám.

TERMÉNYEINK ÉRTÉKESITÉSÉT

bizzuk a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉRE BUDAPEST,
 V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

Szuperfoszfátot, kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,

Kovasavas-kálit, (dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot, Kainitot,

40°-os kálitrágyasót

és egyéb műtrágyafélcet elismert kitünő minőségben legolesőbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság
 BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.